

navnlig om der ved Hjemforlovingen af Mandffab er taget saadanne Forholdsregler, at det Mandffab, som paa denne noget uregelmæssige Maade var indkaldt, er blevet fortrinnsviis hjemforlovet og ikke er blevet indkaldt igjen, da man jo med stor Lethed kunde have erstattet dette Mandffab med Mandffab, der forfattes fra andre Corps. Det er — og det maa man ikke overse — under Omstændigheder, som vore, hvor Armeen er en Militærarmee, af yderste Vigtighed, og hvor kun een Deel holdes under Vaaben og en anden er hjemme, at saadanne Forholdsregler tages, at det Mandffab, som er under Vaaben, hører, saavidt muligt, til de yngste Aldersklasser, og at derimod de ældre Aldersklasser ere hjemme. Man maa vel lægge Mærke til, at der ikke her spørges om at begunstige Mandffabet, ikke om at begunstige den eller den Mand, men om at begunstige Statens Kræfter til at modstaae i Tidens Længde. Man maa erindre, at den ældre Mand i Almindelighed er gift, at der er et langt større Antal af de ældre Aldersklasser end af de yngre, som have Familier at forsyge. Naar Manden er hjemme, forsyger han sin Familie selv, han bliver i denne Henseende dobbelt productiv; han sparer Communen for en betydelig Udgift, idet han selv tilveiebringer det Fornødne og hans Kræfter faae en directe Anvendelse. Det er en Klage, som meget hyppigt er bleven ført, at netop meget af det ældre Mandffab paa Grund af Tropsfordelingen er indkaldt til Tjeneste, og meget af det yngre Mandffab har derimod kunnet været hjemme. Jeg skal aldeles ikke gaae ind paa at bedømme, om det forholder sig saa; det har ikke staaet i min Magt at undersøge det, og jeg veed det ogsaa, og jeg vil strax udtale det her, at man ikke udelukkende kan indrette sig efter Mandffabet og efter saadant Hensyn ved Tropsforlægningen, men jeg holder mig overbevist om, at man kan gjøre det for en Deel, og at det blandt Andet er et af de Hensyn, man altid maa tage, at saa længe som kun en Deel af Hæren er under Vaaben, saa er det saavidt muligt Linietropperne og de nye formerede Batailloner, som maae holdes under Vaaben. Fremdeles maae alle de Batailloner, som ho-

vedsageligt ere sammensatte af ældre Mandffab, hvor det gaaer an for Krigsførelsens Skyld, holdes i Districter, der ere saa nær deres Hjemstavn som muligt. Jeg fremfører dette som sagt meget mindre paa Mandffabets Begne end paa hele Landets Velstands Begne og jeg er overbevist om, at der har været de alleryldigste Grunde for at tage Forholdsregler, som i saa Henseende have været tagne. Jeg maa ved denne Leilighed endnu fremføre nogle Bemærkninger, som ikke ere uden Vigtighed. Der er jævnlige bleven hjemforlovet Mandffab for en kort Tid og indkaldt igjen. Dette er ganske vist Noget, som i høi Grad trykker saavel Mandffabet som Landet. Den Erstatning, som kan gives Mandffabet for den Bevægelse, som de maae gjøre frem og tilbage, kan aldrig svare fuldkommen til den Udgift, som dermed er forbunden og deres Hjemmeværen for en kort Tid vil vanskeligt give dem Anledning til Erhverv. De maae da i den korte Tid de ere hjemme, næsten udelukkende leve paa deres Slægts eller Benners Beføstning eller paa Beføstningen af den ringe Skjærv, som de kunne have opsparet, medens de vare fraværende. Jeg maa ved denne Leilighed henlede Opmærksomheden paa, at denne Vandring frem og tilbage ogsaa har en skadelig Indflydelse paa Beføstningens Moralitet; thi jo mere den saaledes bliver overgivet til en usikker Tilværelse og til den deraf følgende Uvirkomhed, desto mindre bliver den stiftet til siden at udføre sit haarde og byrdefulde Kald som Arbejdsklasse i Landet. Der findes for Dieblicket Egne her i Landet, hvor der savnes Folk til Agerbrug, just fordi de Ældre ere fraværende, medens der her i Kjøbenhavn til forskjellige Tider har været et Overmaal af ungt Mandffab tilstede, som søgte paa alle Maader at skaffe sig Erhverv, idet de frygtede for, at deres Hjemreise til langt fraaliggende Steder skulde være dem til ringe Nytte. Jeg er overbevist om, at alle de trufne Foranstaltninger have havt deres gode og gyldige Grunde, men jeg er ikke fuldt istand til at gjøre Publicum det begribeligt, og det vilde derfor vistnok være nyttigere, om Publicum fik det at vide fra den Kanal, hvorfra alene en fuldstændig Oplysning kan erholdes.